

חוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור, התשס"ה-2005

חוק קודם: ס"ח תשכ"ט, 226; תשל"ד, 34; תשל"ז, 126; תשנ"א, 176; תשנ"ו, 136, 338.
חוק חדש: ס"ח תשס"ה, 758; תשע"א, 1203; תשע"ג, 699; תשע"ד, 336, 737; תשע"ו, 532.
שינוי התוספת: ק"ת תשע"ו, 258; תשע"ח, 912.

- שימוש בסמכויות לפי חוק זה, יהא לשם שמירה על ביטחון הציבור מפני פעילות חבלנית עוינת ומפני אלימות, וזאת במקום ובדרך שיבטיחו שמירה מרבית על כבוד האדם, פרטיות וזכויותיו.
- בחוק זה –
1. שימוש בסמכויות – עקרונות
2. הגדרות [תיקון: תשע"א, תשע"ב]
- "חוק כלי היריה" – חוק כלי היריה, התש"ט-1949;
- "חייל" – כהגדרתו בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955;
- "חייל מוסמך" – חייל שהוסמך לפי סעיף 9 לשם ביצוע פעולות אבטחה ושמירה על ביטחון הציבור לפי חוק זה;
- "כלי שיט" – כל כלי או מיתקן העשוי לשוט;
- "כלי תחבורה" – רכב, רכב ציבורי וכלי שיט;
- "מאבטח" – מי שהוסמך לפי סעיף 7 לשם ביצוע פעולות אבטחה ושמירה על ביטחון הציבור לפי חוק זה;
- "נקודת בדיקה" – כמשמעותה בסעיף 10 לחוק יישום הסכם הביניים בדבר הגדה המערבית ורצועת עזה (סמכויות שיפוט והוראות אחרות) (תיקוני חקיקה), התשנ"ו-1996;
- "נמל" – כהגדרתו בסעיף 1 לפקודת הנמלים [נוסח חדש], התשל"א-1971, וכן כל מקום המשמש לטעינה של טובין על כלי שיט, לפריקתם ממנו, להעלאת נוסעים על כלי שיט או להורדתם ממנו;
- "נשק" – כל אחד מאלה:
- (1) כלי שסוגל לירות כדור, קלע, פגז, פצצה או כיוצא באלה, שבכוחם להמית אדם, וכולל חלק, אבזר ותחמושת של כלי כזה;
  - (2) כלי שסוגל לפלוט חומר הנועד להזיק לאדם, לרבות חלק, אבזר ותחמושת לכלי כאמור ולרבות מכל המכיל או שסוגל להכיל חומר כאמור ולמעט מכל גז מדמיע כהגדרתו בחוק כלי היריה;
  - (3) תחמושת, פצצה, רימון או כל חפץ נפיץ אחר שבכוחם להמית אדם או להזיק לו, לרבות חלק של אחד מאלה;
  - (4) סכין או אולר כהגדרתם בסעיף 184 לחוק העונשין, התשל"ז-1977;
  - (5) כל נשק, חפץ או חומר אחר שיש בו או בשימוש בו כדי לפגוע בביטחון הציבור;
- "עובד ציבור" – עובד מדינה כמשמעותו בחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959, וכן עובד רשות סטטוטורית שחל עליו דין משמעותי, על פי דין;
- "עייוב" – הגבלת חירותו של אדם לנוע באופן חופשי;
- "פקודת החיפוש" – פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969;
- "קצין מוסמך" – קצין משטרה בדרגת סגן ניצב ומעלה, שמינה המפקח הכללי של המשטרה לענין חוק זה, ולענין נקודת בדיקה – יכול שיהא גם עובד ציבור בכיר שהסמיך לענין זה שר הביטחון או קצין בצבא הגנה לישראל בדרגת סגן אלוף ומעלה שהסמיך ראש המטה הכללי;
- "רכב", "רכב ציבורי" – כהגדרתם בפקודת התעבורה ולענין רכב ציבורי – לרבות רכבת כהגדרתה בפקודת מסילות הברזל [נוסח חדש], התשל"ב-1972;
- "השר" – השר לביטחון הפנים.

(א)

סמכות חיפוש בלא צו [תיקון: תשע"ו]

לשם שמירה על ביטחון הציבור רשאי שוטר, חייל מוסמך או מאבטח, לערוך חיפוש בלא צו של שופט כמפורט להלן:

- (1) על גופו של אדם, בכלי תחבורה, במטען, בטובין אחרים – בעת כניסה לנמל, לבנין או למקום מגודר;
- (2) על גופו של אדם, בכלי תחבורה, במטען ובטובין אחרים – בעת כניסה לאחד מהמקומות המפורטים בפסקה זו או בעת הימצאות בהם:
  - (א) תחנת הסעה לרכב ציבורי;
  - (ב) תחנת הסעה לחיילים;
  - (ג) מקום לצורך הסעת חיילים – שקבע ראש אגף מבצעים של צה"ל ושתחם על ידי סימון או שילוט;
  - (ד) נקודת בדיקה;
  - (ה) סביבתם הקרובה של כל אחד מהמקומות המפורטים בפסקה זו;
- (3) על גופו של אדם, במטען ובטובין אחרים – בעת כניסה לרכב ציבורי, בעת הימצאות בו או בעת יציאה ממנו.
  - (ב) היה לשוטר, לחייל מוסמך או למאבטח חשד סביר שאדם נושא עמו שלא כדין נשק, או עומד לעשות שימוש שלא כדין בנשק, או שנשק המוחזק שלא כדין נמצא בכלי תחבורה, רשאי הוא לערוך חיפוש על גופו של האדם או בכלי התחבורה.
    - (1) (ב1) היה לשוטר חשד סביר שאדם עומד לבצע עבירת אלימות נגד אחר, רשאי הוא לערוך חיפוש על גופו של האדם כדי לבדוק אם הוא נושא עמו שלא כדין נשק; לענין סעיף זה יראו חשד סביר כאמור, בין השאר, אם במקום ציבורי האדם מתנהג באופן בריוני, ובכלל זה נוקט אלימות מילולית או איומים או מתנהג באופן מרתיע או מפחיד אחר.
    - (2) התעורר חשד סביר כאמור בפסקה (1) לגבי אנשים שחברו יחד, תחול סמכות החיפוש גם לגבי כל אחד מהם.
  - (ג) (1) חיפוש על גופו של אדם לפי סעיף זה הכרוך במגע גופני ייערך על ידי בן מינו של האדם, אלא אם כן בנסיבות הענין לא ניתן לעשות כן ויש בדחיית החיפוש סיכון בלתי סביר לשלום הציבור, לרבות שלום של אדם.
  - (2) אין לדרוש מאדם לחשוף בפרהסיה חלקי גוף שבדרך כלל הם מוסתרים אלא כדי למנוע סכנה קרובה לוודאי לשלום הציבור.
  - (ד) בסעיף זה, "חיפוש על גופו של אדם" – חיפוש על פני גופו של אדם, בבגדיו או בכליו שאינו חיפוש חיצוני או פנימי כהגדרתם בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף החשוד), התשנ"ו-1996.

4. מי שהוסמך לערוך חיפוש לפי חוק זה רשאי, לשם שמירה על ביטחון הציבור –
    - (1) לדרוש מאדם, שיש לו סמכות חיפוש לגביו, למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המעידה על זהותו שהוא חייב בהחזקתה על פי כל דין;
    - (2) לתפוס חפץ העלול לפגוע בביטחון הציבור, שהתגלה אגב החיפוש; חפץ שנתפס לפי פסקה זו יימסר בהקדם האפשרי למשטרת ישראל ויחולו עליו הוראות הפרק הרביעי של פקודת החיפוש, בשינויים המחויבים.
  5. סירב אדם לדרישת הזדהות, לחיפוש או לתפיסה לפי הוראות חוק זה, רשאי מי שמוסמך לערוך חיפוש כאמור לפעול בדרכים אלה, ואף להשתמש בכוח סביר לשם כך:
    - (1) למנוע מאותו אדם כניסה למקום או לרכב הציבורי, למנוע הכנסה של מטען או של טובין אחרים למקום או לרכב הציבורי או למנוע כניסה של כלי תחבורה למקום, הכל לפי הענין;
    - (2) להוציא מהמקום את האדם, את המטען או את הטובין האחרים, או להוציא את כלי התחבורה מהמקום – הכל לפי הענין.
  - (ב) סירב אדם לחיפוש, והיה חשד סביר שהוא נושא שלא כדין נשק או עומד לעשות שימוש שלא כדין בנשק, רשאי מי שמוסמך לערוך את החיפוש, לערוך את החיפוש, על אף הסירוב, ואף להשתמש בכוח סביר לשם כך.
  - (א) (בוטל).
  - (ב) היה לחייל מוסמך או למאבטח חשד סביר שאדם נושא שלא כדין נשק, או עומד לעשות שימוש שלא כדין בנשק רשאי הוא לעכב את האדם עד לבואו של שוטר.
  - (ג)
- סמכות עיכוב [תיקון: 6. תשע"ב]

היה לחייל מוסמך חשד סביר שאדם עומד לבצע עבירה העלולה לסכן את ביטחונו של אדם, את ביטחון הציבור או את ביטחון המדינה, רשאי הוא לעכב את האדם עד לבואו של שוטר.

(ד) על עיכוב לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיפים 72 עד 74 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996, בשינויים המחויבים וכן סעיף 44 לפקודת החיפוש.

(ה) סירב אדם כאמור לעיכוב, רשאי מבצע העיכוב להשתמש בכוח סביר כדי לעכבו.

(ו) אין בהוראות סעיף זה וסעיפים 4 ו-5 כדי לגרוע מסמכויות שוטר לפי כל דין.

(א) ביצע אדם מעשה אלימות במקום כאמור בתוספת, בפני מאבטח מוסמך או בפני אדם אחר הקורא לעזרה והמצביע עליו בפני מאבטח מוסמך, או נוכח המאבטח המוסמך כי בשל איום ממשי או מעשה של אדם בפניו או בפני אדם אחר הקורא לעזרה והמצביע עליו בפני מאבטח מוסמך, הוא עומד לבצע מעשה אלימות במקום כאמור, רשאי המאבטח המוסמך –

(1) לדרוש מאותו אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המעידה על זהותו שהוא חייב בהחזקתה על פי כל דין;

(2) לפעול בדרכים אלה, ואף להשתמש בכוח סביר לשם כך:

(א) למנוע מאותו אדם כניסה למקום;

(ב) להוציא את אותו אדם מהמקום;

(ג) לעכב את אותו אדם עד לבואו של שוטר, אם יש חשש שאותו אדם ימלט, או שזהותו אינה ידועה; על עיכוב לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיף 6(ד).

(ב) לא יוסמך מאבטח בסמכויות לפי סעיף זה, אלא אם כן מעסיקו ביטח אותו לשם הבטחת פיצויו אם ייפגע בעת מילוי תפקידו לפי סעיף זה; אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מזכותו של מאבטח לפיצויו על פי כל דין.

(1ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), לא יפעיל מאבטח מוסמך במוסד חינוך שניתן בו חינוך גן ילדים או חינוך יסודי את סמכויותיו לפי סעיף זה כלפי קטין, ולא יפעיל את סמכויותיו במוסד חינוך אחר כלפי קטין אלא לבקשת עובד הוראה המועסק באותו מוסד; שר החינוך ידווח לוועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, בתום כל שנת לימודים, על הפעלת סמכויות מאבטחים לפי סעיף זה במוסדות חינוך במהלך אותה שנת לימודים.

(ג) בסעיף זה –

”מחלקה לשירותים חברתיים” ו”מקום המספק שירותי רווחה” – (נמחקה);

”מאבטח מוסמך” – מאבטח שהוסמך לפי סעיף 7(א) בסמכויות לפי סעיף זה;

”מעשה אלימות” – הכאת אדם, דחיפתו או הפעלת כוח על גופו בדרך אחרת, במישרין או בעקיפין, בלא הסכמתו או בהסכמתו שהושגה בתרמית.

[תיקון: תשע"ז-2] 6.ב. (פקע).

(1) השר רשאי להסמיך אדם בסמכויות הקבועות בחוק זה, אם שוכנע כי הסמכות נחוצה לשם ביצוע פעולות אבטחה ושמירה על ביטחון הציבור במקום מהמקומות המפורטים בסעיף 3(א) שיש לציבור גישה אליהם או שלגביהם יש רגישות מבחינת ביטחון הציבור או ביטחון המדינה; לצורך כך רשאי השר להסמיך אף מי שאינו עובד ציבור; בהסמכה לפי סעיף קטן זה יקבע השר את סוג המקום שבו ניתן למי שהוסמך לפי סעיף זה להפעיל סמכות לפי הוראות סעיף 3.

(2) לגבי נקודת בדיקה, יהיו הסמכויות הנתונות לשר, נתונות גם לשר הביטחון, לפי הענין.

(3) על אף האמור בפסקה (1), הסמיך השר אדם בסמכויות הקבועות בסעיף 6א, יקבע בהסמכה את סוגי המקומות מאלה המנויים בתוספת, שבהם מוסמך אותו אדם להפעיל את סמכויותיו לפי הסעיף האמור.

(ב) לא תוענק סמכות לפי סעיף קטן (א) אלא למי שקצין מוסמך אישר את כשירותו לשמש כמאבטח כאמור בסעיף 8.

(ג) מאבטח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי חוק זה, אלא בעת מילוי תפקידו כשהוא עונד באופן גלוי לעין תג המזהה אותו ואת תפקידו, ויש בידו תעודה חתומה על ידי קצין מוסמך המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, אותה יראה לפי דרישה (בחוק זה – תעודת מאבטח); תוקפה של תעודת מאבטח יהיה לשנה אחת מיום הינתנה, ובלבד שמקבל התעודה משמש בתפקיד מאבטח במקום שנקבע בכתב הסמכתו; השר רשאי להאריך את תוקפה של תעודת מאבטח לתקופה נוספת שלא תעלה על שנה, וזאת כל עוד משמש המאבטח בתפקידו.

סמכויות למניעת מעשה אלימות [תיקון: תשע"ב, תשע"ד-2]

[תיקון: תשע"ז-2] הסמכת מאבטח [תיקון: תשע"ד-2]

הקצין המוסמך יאשר את כשירותו של מועמד לשמש כמאבטח אם התקיימו בו כל אלה:

- (1) הוא אזרח ישראלי או תושב קבע בישראל;
  - (2) הוא המציא אישור מאת רופא מורשה בדבר כשירותו הרפואית כפי שיקבע השר בתקנות, בהתייעצות עם שר הבריאות;
  - (3) נקבעה התאמתו הביטחונית מקום שלמשרתו נקבע סיווג ביטחוני;
  - (4) הוא בעל רישיון לפי סעיף 18(ב) לחוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה, התשל"ב-1972, או בעל אישור לפי סעיף 19(ב) לחוק האמור או שהוא בעל רישיון או תעודת הרשאה לנשיאת כלי יריה כאמור בסעיף 4 לחוק כלי היריה;
  - (5) אין מניעה, לדעת הקצין המוסמך, להסמיכו כאמור מטעמים של שלום הציבור או ביטחון הציבור, לרבות מפאת עברו הפלילי, ואולם לא יודיע הקצין המוסמך כי יש מניעה להסמיכו לפי פסקה זו אלא לאחר שהביא בחשבון גם את שירותו הצבאי כלוחם, ככל שהמידע הובא לפניו; לענין זה, "לוחם" – כהגדרתו בפקודת הצבא כהגדרתו בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955;
  - (6) לענין מאבטח שאינו עובד ציבור בנקודת בדיקה, אם התקיימו בו גם אלה:
    - (1) הוא סיים 12 שנות לימוד במוסד חינוך מוכר כמשמעותו בחוק לימוד חובה, התש"ט-1949, או המציא אישור ממשרד החינוך התרבות והספורט על השכלה כללית שוות ערך לכך;
    - (2) הוא עומד בתנאים נוספים באשר לשירותו הצבאי ובאשר להתאמתו לשמש כמאבטח בנקודת בדיקה;
    - (7) (א) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום האבטחה ובתחום הסמכויות המסורות לו לפי חוק זה, בשים לב לסוג המקום שבו יעשה שימוש בסמכויותו בהתאם להסמכתו, ולרבות לענין השימוש בסמכויות אלה; ולענין מאבטח שאינו עובד ציבור בנקודת בדיקה – הוא קיבל הכשרה מתאימה גם לסוג התפקיד שאותו ימלא בנקודת הבדיקה.
      - (ב) לענין פסקה זו, אישור הקצין המוסמך, לרבות לגבי:
        - (1) כשירות הגוף נותן ההכשרה ובעלי השליטה ונותני ההכשרה בו, אם נמצא כי אין מניעה לכך מטעמים של שלום הציבור או ביטחון המדינה, לרבות לענין עברם הפלילי;
        - (2) כשירות מקצועית מתאימה של נותני ההכשרה;
        - (3) אופן מתן ההכשרה, תוכנה, היקפה ומקום נתינתה.
9. (א) קצין בצבא הגנה לישראל בדרגת סגן אלוף ומעלה, שקבע ראש המטה הכללי (בסעיף זה – הקצין המסמך), רשאי להסמיך חייל בסמכויות לפי חוק זה, למקום מהמקומות המפורטים בסעיף 3(א)(2), וכן למקום אחר שיפורט בהסמכה אם שוכנע כי ההסמכה נחוצה לשם מילוי תפקידו הצבאי של החייל.
- (ב) לא תוענק סמכות לפי סעיף קטן (א), אלא לחייל שמפקד משימה בדרגת קצונה, האחראי על הפעלת חיילים במשימות אבטחה ושמירה על ביטחון הציבור, אישר בפני הקצין המסמך כי הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום האבטחה ובתחום הסמכויות המסורות לו לפי חוק זה, לרבות לענין השימוש בסמכויות אלה.
- (ג) חייל מוסמך לא יעשה שימוש בסמכויות לפי חוק זה אלא בעת מילוי תפקידו, ואם הוא עונד תג או סימן המעיד על הסמכתו, ושמו מופיע ברשימת חיילים שהוסמכו שתימצא בידי מפקד המשימה, אותה יראה על פי דרישה.
10. (א) לשם שמירה על ביטחון הציבור רשאי השר לקבוע בצו מקומות שבהם יהיה אסור להכניס נשק או לשאתו.
- (ב) במקום שנקבע בצו לפי סעיף קטן (א), רשאי מי שמוסמך לערוך חיפוש לפי הוראות חוק זה, לדרוש מאדם הנכנס לאותו מקום, כי יפקיד בעת שהייתו במקום את הנשק שהוא נושא עמו, או למנוע ממנו את הכניסה עם נשק כאמור, אף תוך שימוש בכוח סביר – אם סירב להישמע להוראותיו.
- (ג) הפקדת נשק לפי סעיף זה תהיה בדרך שתיקבע בתקנות שיתקין השר בהתייעצות עם שר הפנים; תקנות ראשונות לענין זה יובאו לאישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת בתוך 90 ימים מיום תחילתו של חוק זה.
- (ד) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מסמכות לאסור הכנסת נשק למקום, על פי כל דין.
11. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, באישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

- 11.א. השר רשאי, באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, להוסיף, בצו, סוגי מקומות לתוספת, אם שוכנע כי קיים חשש לפגיעה בשלום הציבור באותם סוגי מקומות כתוצאה ממעשי אלימות, וכי הסמכויות האמורות בסעיף 6א דרושות למניעת מעשי אלימות כאמור באותם סוגי מקומות.
12. חוק סמכויות חיפוש בשעת חירום (הוראת שעה), התשכ"ט-1969 – בטל.
13. הנוסח שולב בחוק יישום הסכם הביניים בדבר הגדה המערבית ורצועת עזה (סמכויות שיפוט והוראות אחרות) (תיקוני חקיקה), התשנ"ו-1996.
14. הנוסח שולב בחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1998.
15. תחילתו של חוק זה 45 ימים מיום פרסומו.
16. מי שהוסמך בסמכויות לפי חוק סמכויות חיפוש בשעת חירום (הוראת שעה), התשכ"ט-1969, ערב תחילתו של חוק זה, יראו אותו כאילו הוסמך לפי חוק זה לתקופה שלא תעלה על שנה או עד לקבלת תעודת מאבטח לפי הוראות סעיף 7, לפי המוקדם.

תוספת

[תיקון: תשע"ד-2]

(סעיפים 6 א ו-7(א)(3))

1. בית חולים, מרפאה וכל מוסד אחר שתפקידו העיקרי הוא מתן שירותי בריאות; לענין זה – "בית חולים" – מוסד רפואי הרשום כבית חולים לפי פקודת בריאות העם, 1940 (להלן – פקודת בריאות העם);
2. "מרפאה" – כהגדרתה בסעיף 34(ג) לפקודת בריאות העם.
3. מוסדות חינוך: גן ילדים, בית ספר יסודי, תלמוד תורה, חטיבת ביניים, בית ספר על-יסודי, מוסד חינוך משלים, מפעל קיט לילדים, מרכז תרבות נוער וספורט, פנימייה, מוסד להשכלה גבוהה וכל מוסד אחר שבו ניתן חינוך.
3. מחלקה לשירותים חברתיים או מקום המספק שירותי רווחה; לענין זה, "מחלקה לשירותים חברתיים" ו"שירותי רווחה" – כהגדרתם בחוק למניעת אלימות במוסדות למתן טיפול, תשע"א-2011.
4. פאב, מועדון או דיסקוטק.
5. מקום שבו נערכים משחקים באמצעות מכונת, משחקי ביליארד, קלפים, קוביות וכיוצא באלה.
6. מגרשי ספורט, אצטדיונים וכל מקום אחר שבו נערכות תחרויות ספורט.
7. סניפי המוסד לביטוח לאומי.
8. מסילת ברזל ארצית כהגדרתה בפקודת מסילות הברזל [נוסח חדש], התשל"ב-1982 [צ"ל: התשל"ב-1972].
9. מסילת ברזל מקומית כהגדרתה בפקודת מסילות הברזל [נוסח חדש], התשל"ב-1982 [צ"ל: התשל"ב-1972].
10. סניפי רשות האכיפה והגבייה.
11. סניפי שירות התעסוקה.
12. סניפי מינהלת רשות האוכלוסין וההגירה.
13. בתי הדין הרבניים.

התקבל בכנסת ביום כ' בתמוז התשס"ה (27 ביולי 2005).

אריאל שרון   גדעון עזרא   משה קצב   ראובן ריבלין
ראש הממשלה   השר לבטחון פנים   נשיא המדינה   יושב ראש הכנסת

אזהרה: המידע בוויקיטקסט נועד להעשרה בלבד ואין לראות בו ייעוץ משפטי. במידת הצורך היוועצו בעורך-דין.

